

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version: Manninen, A. & Graeffe, P. (2020) Alueellinen yhteistyömalli yrittäjyysosaamisen tueksi. AMK-lehti / UAS-journal 10:1.

URL: <https://uasjournal.fi/1-2020/alueellinen-yhteistyomalli/>

Alueellinen yhteistyömalli yrittäjyysosaamisen tueksi

Kirjoittajat: Anneli Manninen & Petri Graeffe.

Laurea-ammattikorkeakoulun pedagoginen toimintatapa on Learning by Development eli aitojen työelämän kehittämistehtävien parissa oppiminen. Vaikka projektioppimisympäristöissä opitaan työelämälähtöisesti, saattaa kosketus yritysyhteistyöhön jäädä suurella osalla opiskelijoista vähäiseksi. Tutka-hanke pyrki lisäämään opiskelijoiden yritysyhteistyötä kehittämällä yritysrajpinnassa toimivien kehitysyritysten kanssa alueellisen toimintamallin, joka tuo laajan joukon pieniä yrityksiä vuorovaikutukseen ammattikorkeakoulun kanssa. Mallissa seudulliset kehitysyritykset tunnistavat erilaisia opinnäytetöiksi ja projekteiksi soveltuvia kehittämishaasteita, ja opiskelijat saavat mahdollisuuden oppia yrittäjyydestä konkreettisesti (Raij 2014). Myös yrityksiä valmentavat asiantuntijat oppivat tässä vuorovaikutuksessa.

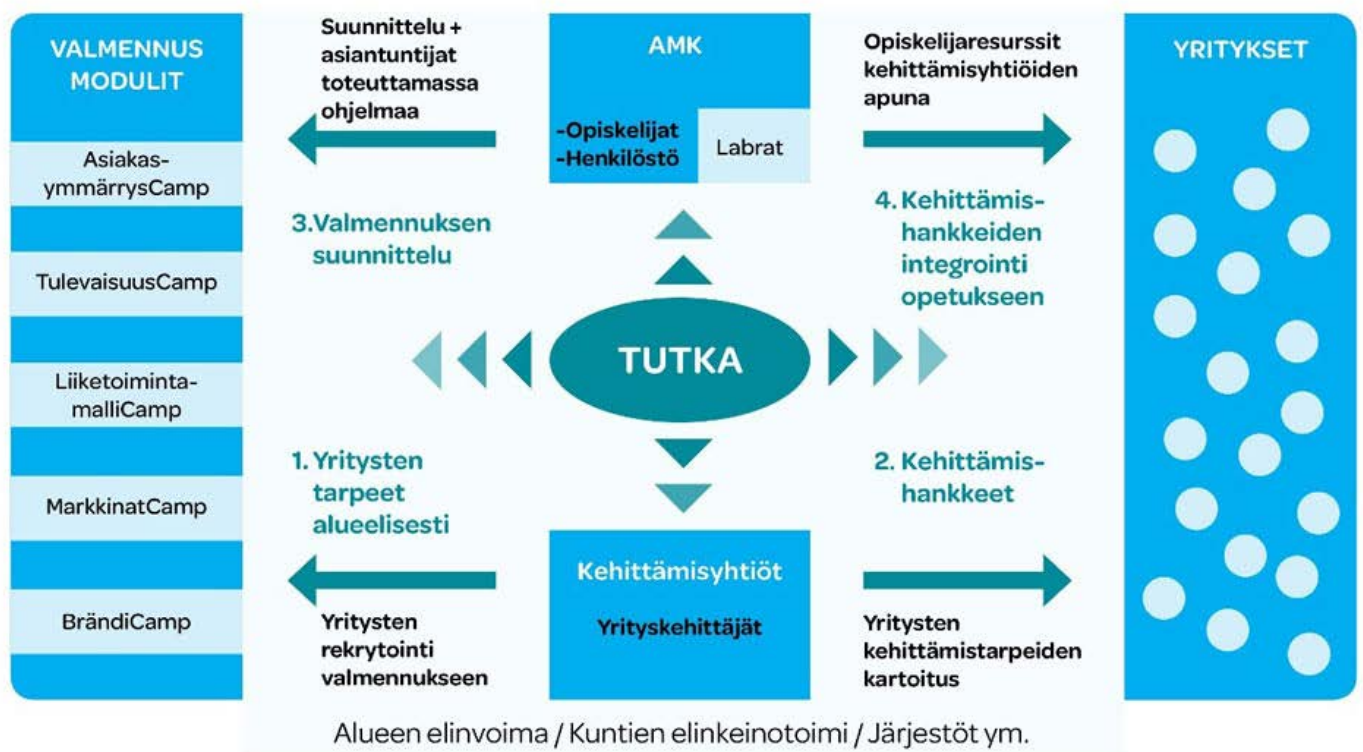
Tutka-hankkeen taustaa

Hankeidea sai alkunsa siitä, että ammattikorkeakoulun asiantuntijoilla on paljon nykypäivän liiketoiminnan kehittämisessä tarvittavaa osaamista. Tämän osaamisen pohjalta luotiin viisiosainen valmennuskokonaisuus, jonka osiot ovat: asiakasymmärrys, tulevaisuus, liiketoimintamalli, markkinat ja brändi. Valmennuskokonaisuus muodosti Tutka-hankkeen perustan. Seudulliset kehittämissyhtiöt ehdottivat lisäksi myös yritysten kehittämistarpeiden ja opiskelijoiden oppimisprojektien kohtaannuttamisen mallintamista hankkeessa. Uusimaa liittyi hankehakemukseen, ja hanke käynnistettiin Euroopan aluekehitysrahaston ja Uudenmaan liiton tuella. Samalla syntyi idea pysyvän mallin kehittämisestä ja opiskelijoiden integroinnista mukaan kehittämiseen. Hankkeen ohjausryhmään kuuluvat Uudenmaan Yrittäjät, Helsingin seudun kauppakamari sekä Lohjan ja Keravan kuntien edustajat.

Yhteistyömalli syventää aluekehittämistä

Hankkeen kehittämistyön rungon muodostaa alueellinen yhteismalli (kuvio 1.). Sen suunnittelu aloitettiin yhdessä ohjausryhmän kanssa heti Tutka-hankkeen käynnistyttyä syksyllä 2018. Mallin tavoitteeksi asetettiin yksinkertaisuus sekä selkeät ja toimivat viestintäkanavat.

Kehittämistyötä käynnisteltäessä paljastui ennakkoluuloja sekä ammattikorkeakoulun teoreettisuudesta että toisaalta nopeita käytännön hyötyjä hakevista yritysorganisaatioista. Näistä asetelmista lähdettiin viemään toimintaa uudelle tasolle. Aitoon yhteiskehittämiseen on vieläkin matkaa, mutta nyt on jo opittu ja oivallettu kumppaneiden toiminnan ja asiantuntemuksen ydinasioita.

Kuvio 1. Alueellisen yhteistyömallin osa-alueet (Manninen & Meristö 2019).

Yhteistyömallin jatkuvasti päivitettäviä prosesseja ovat yritysten kehittämistarpeiden kartoitus, yritysten rekrytointi valmennukseen sekä valmennuksen suunnittelu ja kehittämissyhtiöiden integrointi opetukseen. Tutka-mallin tehtävänä on ratkaista näiden prosessien sovittaminen sujuvaksi osaksi arkea ja sen aikatauluja. Mallia hyödynnettäessä myös toimintatavat pitää sopeuttaa siihen. Tämä edellyttää oppimista sekä organisaatioiden sisäisissä että niiden rajapintojen toiminnoissa.

Tutka-hankkeen kokemuksia

Tutka-hanke järjesti ensimmäiset työpajavalmennukset syksyllä 2019. Valmennukseen osallistui 45 pienyritystä ja palaute oli erinomaista. Yrityskehittäjä Ari Perälä kommentoi: ”Onnistuitte hienosti Campeissa. Minua ja ilmeisesti myös asiakkaita kiehtoo paljon tuo teidän mainio applied science -lähestymistapa, jolla viette asiat käytännön läheisiksi ja ymmärrettäviksi. Tarjositte paljon myös fiksuja työkaluja asioiden työstämiseen.”

Yritykset kiittivät erityisesti mahdollisuutta soveltaa käytännöllisiä oppeja heti oman toimintaan. Pajassa käytettyjen työkirjojen tehtävät tukivat ajatusten jakamista, minkä lisäksi osallistujat pitivät tärkeänä mahdollisuutta palata kirjoihin koulutuksen jälkeen. Asiantuntijoille pienyritysten valmennus oli palkitsevaa: aikaa oli vain iltapäivän verran, joten valmennusta oli pohdittava tehokkuuden ja ymmärrettävyyden näkökulmasta.

Ennen valmennusta kehitysyhtiöiden yrityskehittäjät ja projektipäällikkö tapasivat yritysten osallistujat yritysten kehittämistarpeiden kartoittamiseksi. Ensimmäiset opinnäytetyöt käynnistyivätkin jo keväällä 2019 ja nyt suurin osa hankeyrityksistä tekee kehittämistyötä opiskelijoiden kanssa. Kaikkiaan liiketalouden opinnäytetöitä on tekeillä jo 19 ja kehittämisprojekteja saman verran. Sekä yritysten että opiskelijoiden kokemuksia kartoitetaan hankkeen ensimmäisen kierroksen päätyttyä.

”Syksyn iso kehityshanke Laurea-ammattikorkeakoulun liiketalouden opiskelijoiden kanssa on paketissa. Lähdin avoimin mielin projektiin mukaan – ideana, että usean opiskelijan tiimi työskentelee yrityksen kehittämistehtävien parissa koko syksyn ajan päivän per viikko. Opiskelijatiimi ylitti kaikki odotukset ja teki aivan huikeaa jälkeä! Aivan huipputiimi ja, kuten opiskelijoille kerroinkin, tällä projektilla ei ollut ’vain’ asiakkaille toivottavasti myönteisesti näkyvän liiketoiminnan kehittämistä vaan tämä antoi ja opetti ihan valtavasti myös minua yrittäjänä – syksyn ajan on projektitiimin ansiosta ollut hyvä flow tehdä asioita ja tarttua innolla toimeen.”
Anne Lukana, toimitusjohtaja, Krannin tila Oy

Alueellisen yhteistyömallin kehittämishaasteita

Hankeessa saadut kokemukset ovat olleet pääosin myönteisiä, mutta monta asiaa on vielä ratkaisematta. Näistä vaativimpia ovat kehittämishankkeiden muotoilu opiskelijoiden tehtävänannoiksi sekä kehittämistyön integrointi opetukseen.

Yrityksen kehittämishaasteen sanallistaminen mielenkiintoiseksi ja kompaktiksi oppimistehtäväksi vaatii opettelua kaikilta osapuolilta. Hanke tarjoaa tähän lisätukea, mutta pysyvässä mallissa tämän tulisi sujua automaattisesti. Yritysten pitäisi tehdä harjoittelu- tai opinnäytetyöilmoitus sähköisessä järjestelmässä, mutta opetusmaailman termistö on mikroyrityksille vierasta. Kuka jatkossa auttaa ja tulkitsee yritysten kehittämishaasteet järkeviksi kokonaisuuksiksi?

Kehittämistyön integrointia opetukseen tulee myös miettiä. Projektioppimisen toimintamallit ovat vakiintuneet, mutta miten on laajemman opetusintegroinnin laita? Nykyisin käytännöt vaihtelevat opetusalojen ja kampusten välillä, ja jatkossa pitäisi juurruttaa yhteistä toimintatapaa sekä sopia opetusintegraation vastuuhenkilöistä. Hankkeen itsearviointissa ehdotettiinkin laajemman opintojaksointegraation pilottia.

Lisäksi, jotta yhteistyömalli tavoittaisi yritykset, tulisi pienille yrityksille suunnattuja palveluja selkeyttää. Kehittämisyhtiön yrityskehittäjällä tai kunnan elinkeinotoimella tulisi olla tieto siitä, miten toimitaan ja kehen ollaan yhteyksissä, sillä yrittäjä ei ehdi tätä selvittämään. Riittääkö yritysten tavoittamiseen selkeä ja helposti löytyvä tieto nettisivuilla?

Yhteistyö tarjoaa pienille yrityksille mahdollisuuden peilata tuotteitaan ja palvelujaan uudesta näkökulmasta. Samalla syntyy mahdollisuus tutustua nuorten ajattelumaailmaan ja heidän odotuksiinsa työelämästä. Myös rekrytointiin sekä brändin viestintään voi tulla uusia ideoita. Pienet yritykset toimivat usein erikoistuneilla markkinoilla syvän osaamisen pohjalta. Jos tämä ei välity opiskelijalle, voi loistava mahdollisuus oppia yrittäjyyttä laajasti jäädä hyödyntämättä.

Kirjoittajat

Anneli Manninen, DI, KM, projektipäällikkö, Laurea-ammattikorkeakoulu,
anneli.manninen(at)laurea.fi

Petri Graeffe, VTK, toimitusjohtaja, Uudenmaan Yrittäjät ry, petri.graeffe(at)yrittajat.fi

Lähteet

Manninen, A. & Meristö, T. 2019. Supporting SME Innovation, Growth and New Business development by Regional Entrepreneurship Model. Teoksessa Corpakis, D. & Ketikidis, P. (toim.) Responsible Innovation and Entrepreneurship Proceedings Book. The European Triple Helix Congress 2019 in Thessaloniki.

Raij, K. 2014. Entrepreneurship education in LbD action model – Review. Teoksessa Raij, K. (toim.) learning by developing action model. Vantaa: Laurea UAS, 93-107.